

**Ministerstvo financí
ČESKÉ REPUBLIKY**

Využití sémantického datového modelu elektronické faktury v podmínkách ČR

Jakub Bažant

Odbor 28 – Regulace a metodika účetnictví

Odd. 2803 – Metodika účetnictví veřejného sektoru a správa CSÚIS

Obsah prezentace

- **CO**
  - Co je to elektronická faktura
- **PROČ**
  - protože směrnice EU, protože právní řád ČR
  - protože 21. stol.
- **JAK**
  - Syntaxe
  - Sémantický datový model
- **KDO**
  - koho se týká
- **GENEZE SDM**

Co je to elektronická faktura?

- Pojem **faktura** a ani **elektronická faktura** není v českém právním řádu vymezen / definován
- **Elektronická faktura (směrnice Rady 2014/55/EU)**

Faktura, která byla vystavena, předána a přijata ve strukturovaném elektronickém formátu, jenž umožňuje její automatizované a elektronické zpracování

Proč elektronická fakturace?

EU

- **Směrnice Rady 2006/112/ES**, o spol. systému DPH
- **Směrnice Rady 2010/45/EU**, kterou se mění 2006/112, pokud jde o pravidla fakturace
- **Směrnice Rady 2014/55/EU**, o e-fa při zadávání VZ

ČR

- **Zákon č. 235/2004 Sb.**, o DPH
- **Zákon č. 563/1991 Sb.**, o účetnictví
- **zákon č. 134/2016 Sb.**, o zadávání veřejných zakázek

Proč elektronická fakturace? Protože EU

Směrnice 2010/45/EU, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o pravidla fakturace

Stanoví

- **rovné zacházení s listinnými a elektronickými fakturami (daňovými doklady)**
- **Poskytnutí svobodné volby při zajišťování věrohodnosti původu, neporušenosti obsahu a čitelnosti**
- **Směrnice vyžaduje jen **vystavení a přijetí** (nikoliv předání)**
  - **nemusí být strukturovaný formát**

Proč elektronická fakturace? Protože EU

Směrnice 2014/55/EU, o e-fakturaci při zadávání veřejných zakázek

Stanoví

- **zajištění interoperability**
  - tzn., snižovat počet technických řešení a odstraňovat tak překážky vstupu na trh mezi členskými státy v oblasti VZ
- **rozvoj přeshraničního elektronického obchodování**
- zmocnění k vytvoření společné evropské normy pro tzv. „*Sémantický datový model základních prvků elektronické faktury*“

Proč elektronická fakturace? Protože EU

Směrnice 2014/55/EU

rozhodne-li se dodavatel vystavit fakturu v elektronické podobě, která je v souladu se schválenou syntaxí, nesmí ji zadavatel odmítnout

**Směrnice 2006/112/ES
Směrnice 2010/45/EU**

s použitím daňových dokladů v elektronické podobě musí příjemce souhlasit – vystavení elektronické faktury bez souhlasu příjemce je nezákonné

Proč elektronická fakturace? Protože ČR

Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH

Implementace směrnice 2010/45/EU:

- **od 1. 1. 2013 zrovnoprávnění listinné a elektronické formy fakturace**
- Nutno zajistit:
  - **věrohodnost původu**
  - **neporušenost obsahu**
  - **čitelnost**
- **Nutný souhlas příjemce s použitím elektronické faktury**
- **Faktura = daňový doklad (po doplnění náležitostí dle ust. § 29)**

Proč elektronická fakturace? Protože ČR

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

transpozice směrnice 2014/55/EU

- ust. § 221 ZoZVZ

*„zadavatel **nesmí odmítnout** elektronickou fakturu vystavenou dodavatelem za plnění veřejné zakázky z důvodu jejího formátu, který je v souladu s evropským standardem elektronické faktury.“*

nesmí odmítnout = musí přijmout (splní-li požadavky)

Pro úplnou digitalizaci chybí povinnost e-fakturu [vystavit](#)

Proč e-fakturace? Protože 21. stol.

Zjednodušený příklad současného stavu č. 1

Výstavce vystaví FA v EKIS / vytiskne / vloží do obálky / zašle příjemci poštou

Příjemce obdrží obálku / předá do účtárny / účtárna “naťuká” do EKIS / FA vytiskne / založí do šanonu FAP

Zjednodušený příklad současného stavu č. 2

Výstavce vystaví FA v EKIS / zašle ve strukturovaném formátu

Příjemce obdrží e-fa / vytiskne / předá do účtárny / účtárna “naťuká” do EKIS / vytiskne obohacenou např. o kontaci účtů / založí do šanonu FAP

Proč e-fakturace? Protože 21. stol.

Zjednodušený příklad – nice to have

Výstavce vystaví FA v EKIS / vyexportuje do e-formátu / FA opatří e-podpisem / odešle (např. ISDS)

Příjemce přijme FA v e-podobě / automatizovaně se načte do EKIS / v EKIS doplní kontaci účtů / FAP archivuje v e-podobě

Proč e-fakturace? Protože 21. stol.

Výhody e-fa

- (téměř) nulová chybovost při načtení údajů z FA
- **snížování** administrativní zátěže
- **úspora nákladů** vynaložených na papír, tisk, obálky, poštovní známky, odpisy atp.
- **možnost nastavení automatických kontrol** na syntaxe a sémantiku
- **zvýšená bezpečnost** předávaných dokumentů
- **přehlednější informace o prováděných platbách** (možnost propojit skrze identifikátor)

Evropská norma 16931

- **16931-1**   **Sémantický datový model klíčových prvků e-faktury**
- **16931-2**   **Seznam syntaxí vyhovujících normě 16931-1**
- **16931-3 (1-4)** **Mapování zvolených syntaxí**
- **16931-4**   **Pokyny k interoperabilitě e-faktur na úrovni přenosu**
- **16931-5**   **Pokyny k použití rozšíření pro odvětví nebo zemi ve spojení s 16931-1, vč. metodiky, která má být použita v reálném prostředí**
- **16931-6**   **Zkušební metodika 16931-1**

Jak fakturovat elektronický? Syntaxe

Původně navrhované syntaxe:

- **UN/CEFACT**
  - XML zpráva faktury UN/CEFACT používané napříč odvětvími uvedené v XSD schématech
- **OASIS UBL 2. 1**
  - zpráva faktury a dobropisu UBL
- **UN/EDIFACT (EDI)**
  - zpráva UN/EDIFACT INVOIC podle pravidle OSN pro elektronickou výměnu dat pro oblast správy, obchodu a dopravy
- **Norma ISO 20022**
  - zpráva finanční faktury FinancialInvoice podle normy ISO 20022
- ***Syntaxe = strojově čitelný jazyk používaný k prezentaci položek např. faktury***

Jak fakturovat elektronicky? SDM

Sémantický datový model základních prvků e-fa (SDM)

- **Základní předpoklad – lze definovat omezenou, ale dostatečnou sadu informačních prvků, která podporuje obecně použitelné funkcionality související s fakturami**
  - Tzn., vystavení a příjem FA, ověření FA, zaúčtování, DPH, platba, ...

Jak fakturovat elektronicky? SDM

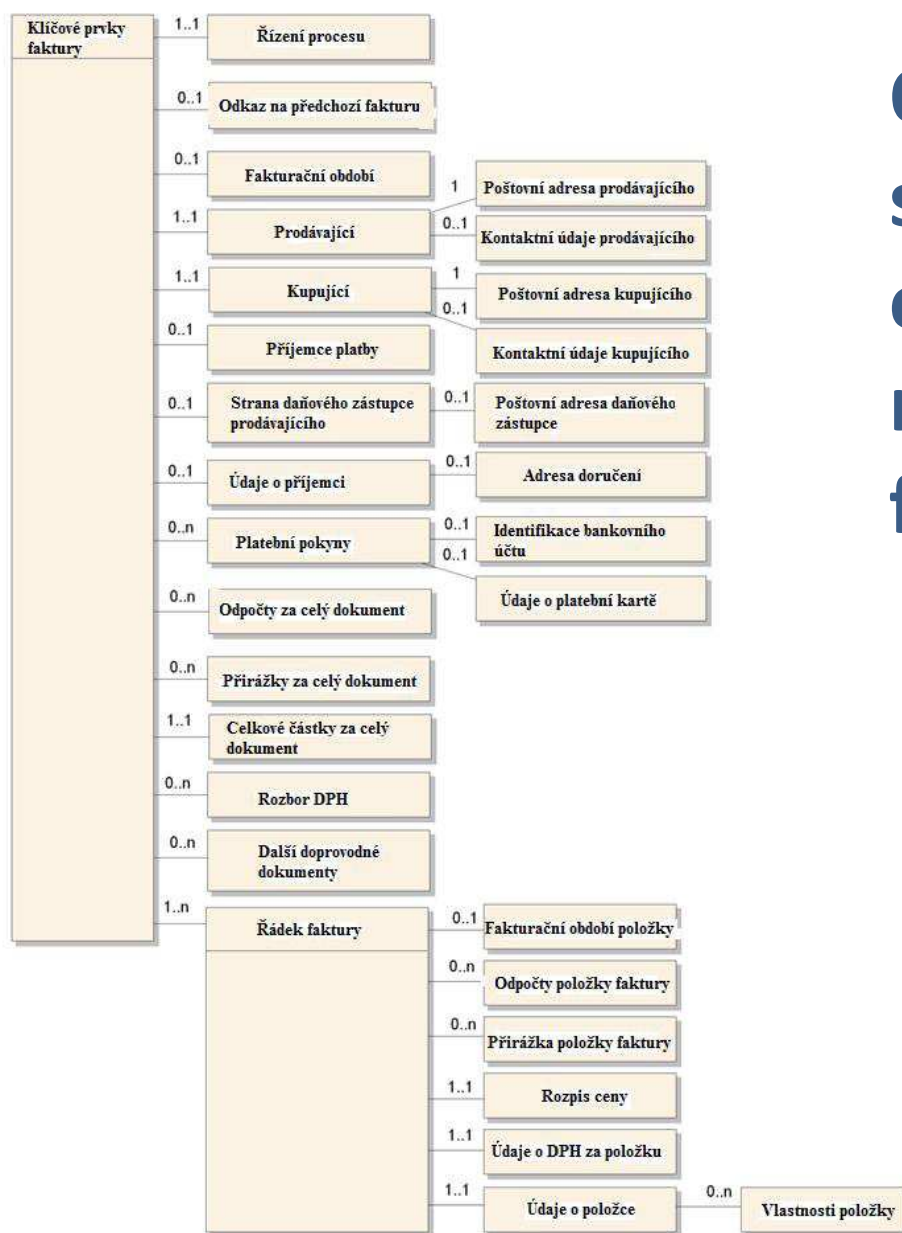
Základními prvky jsou např.:

- Fakturační období
  - Datum, kdy začíná fakturační období
  - Datum, kdy končí fakturační období atd.
- Údaje o prodávajícím
- Údaje o kupujícím
- Pokyny k platbě
  - Způsob úhrady
  - Částka k úhradě atd.
- Rozdělení DPH
  - Částka DPH
  - Základní či snížené sazby DPH
  - Osvobozeno od DPH atd.

Obecné schéma obsahových náležitostí e-faktury

Jak fakturovat elektronicky? SDM

ID	Úroveň	Kardinalita	Business termín	Popis	Poznámka k použití
BT-1	+	1..1	Číslo faktury	Jedinečná identifikace faktury.	Pořadové číslo požadované v čl. 226 odst. 2 směrnice 2006/112/ES [2], které jednoznačně určuje fakturu v rámci business kontextu, časového rámce, provozních systémů a evidence prodávajícího. Může být založeno na jedné nebo více sériích čísel, které mohou obsahovat alfanumerické znaky. Není třeba používat žádný systém identifikace.
BT-2	+	1..1	Datum vystavení faktury	Datum, kdy byla faktura vystavena.	
BT-27	++	1..1	Název prodávajícího	Úplné formální jméno/název, pod nímž je prodávající registrován v národním rejstříku právnických osob nebo jako osoba povinná k dani nebo pod nímž jinak podniká jako fyzická osoba / fyzické osoby.	
BT-28	++	0..1	Obchodní název prodávajícího	Název, pod nímž je prodávající znám, odlišný od názvu prodávajícího (rovněž uváděný jako Obchodní jméno).	Lze jej použít, pokud se liší od názvu prodávajícího.
BT-84	+++	1..1	Identifikátor platebního účtu	Jedinečný identifikátor finančního platebního účtu u poskytovatele platebních služeb, v jehož prospěch má být provedena platba.	Například IBAN (v případě SEPA platby) nebo národní číslo účtu.
BT-159	+++	0..1	Země původu položky	Kód identifikující zemi původu položky.	Seznamy platných měn jsou registrovány u agentury pro vedení kódů ISO 3166-1, „Kódy pro názvy zemí a jejich částí“.

Příklad – tzv. „selfbilling“

- **V procesu self-billingu zasílá kupující fakturu prodávajícímu. Kupující i prodávající si ponechávají své odpovědnosti, faktura je tudíž stále vystavována jménem prodávajícího. Podle směrnice 2006/112/ES musí být faktura označena jako faktura vystavená kupujícím, tedy poznámkou „vystaveno zákazníkem“**
- **Vystavení faktury příjemcem dodávky lze zavést pouze v případě, že existuje předchozí dohoda obou stran**

Kdo? Koho se e-fa při zadávání VZ týká?

Povinnosti týkající se elektronické faktury PLATÍ pro:

- **Všechny kategorie zadavatelů**
  - Veřejný zadavatel
    - např. OSS, NKÚ, ČNB, ÚSC, SPO, místní PO
  - Dotovaný zadavatel
    - o. p. s., s. r. o., které na VZ použijí více než 200mega či více než 50 % prostředků z rozpočtu veřejného zadavatele nebo EU
  - Sektorový zadavatel
    - s. r. o., a. s., např. v oblasti elektroenergetiky či dopravy
  - Jiná osoba
- **Podlimitní a nadlimitní VZ (vč. všech koncesí)**

Povinnosti týkající se elektronické faktury NEPLATÍ pro:

- **VZMR**
- **Soutěže o návrh**

Geneze SDM 1

- **21. 12. 2015:** Pracovní překlad
- **29. 12. 2015:** Rozesláno k připomínkám
- **18. 1. 2016:** Termín pro předání připomínek
- **11. 2. 2016:** Projednání na RVIS
- **16. 2. 2016:** Konferenční vypořádání s KDP
- **17. 2. 2016:** Projednání na NMF pro elektronickou fakturaci
- **17. 2. 2016:** Konferenční vypořádání se Svazem podnikatelů ve stavebnictví
- **23. 2. 2016:** Finální schůzka s ÚNMZ
- **2. 3. 2016:** Předání pozice ČR Technické komisi CEN/TC 434
- **5. – 6. 4. 2016:** Projednání v rámci pracovní skupiny CEN/TC 434 - Lisabon

Geneze SDM 2

- **05. – 08. 2016** poskytování bližších informací k jednotlivým připomínkám (ve spolupráci s p. Vondrou - DPH)
- **24. 8. 2016** 2. verze draftu SDM s částečně zpracovanými připomínkami
- **29. 8. 2016** 2. verze draftu SDM zaslána k připomínkám s termínem do 18. 9. 2016
- **14. 9. 2016** poskytnutí informace na jednání NMF ČR
- **15. 9. 2016** pracovní jednání mezi MF a ÚNMZ
- **19. 9. 2016** předání pozice ČR technické komisi CEN/TC 434
- **11. – 13. 10 2016** projednání v rámci pracovní skupiny CEN/TC 434 v Barceloně

Geneze SDM 3

- **14. 12. 2016** poskytnutí informace v rámci NMF ČR o aktuálním stavu SDM
- **01 / 2017** Obdržení finálního znění SDM (poslední možnost uplatnit připomínky) + ostatních dokumentů (syntaxe, metodologie rozšiřování SDM)
- **03 / 2017** plenární zasedání v Delftu (NL) – SDM schválen všemi členskými státy
- **08 / 2017** ÚNMZ rozeslalo pracovní překlad finální verze SDM
- **31. 12. 2017** termín pro vydání SDM jako **české technické normy**

Děkuji za pozornost.

Jakub Bažant

jakub.bazant@mfc.cz

monitor.statnipokladna.cz